

Utredning och förslag avseende juridisk avgränsning mellan Helsingborgs Trädgårdsförening och Rhododendronsektionen

Bakgrund

Verksamheten i Helsingborgs Trädgårdsförening växer. Aktiviteter utvecklas, utökas och nya har tillkommit som innebär åtaganden och ansvar i förhållande till tredje part. Det finns därför behov av tydliggörande avseende juridisk avgränsning mellan Helsingborgs Trädgårdsförening och Rhododendronsektion.

Inom ramen för Helsingborgs Trädgårdsförening finns en sektion för medlemmar som är specialintresserade av Rhododendron och andra surjordsväxter. Enligt skriftlig dokumentation hölls det första sammanträdet i Rhododendronsektionen den 30 januari 1978. Rhododendronsektionen har egen styrelse, egna stadgar, egen medlemsavgift, eget organisationsnummer och håller eget årsmöte.

Definition av förening

Det finns ingen särskild lagstiftning för ideella föreningar. Men på Skatteverkets hemsida finns information. Hela informationen från Skatteverkets hemsida finns som bilaga. För denna fråga relevanta delar av information följer nedan sammanfattningsvis:

Det saknas allmän civilrättslig reglering för ideella föreningar. Inte heller finns det någon legal definition av begreppet ideell förening. De krav som ställs för att en ideell förening ska anses ha bildats och blivit en juridisk person grundar sig på praxis.

Ideella föreningar måste ha stadgar och styrelse

För de flesta ideella föreningar är det vanligt med tre grundläggande funktioner nämligen den beslutande funktionen (föreningsmötet), den verkställande funktionen (styrelsen) och den kontrollerande funktionen (revisorerna). Stadgarna bör därför innehålla regler för dessa funktioner.

Ideella föreningars rättskapacitet

Föreningen har som juridisk person rättskapacitet, vilket innebär att den

- *äger föreningens tillgångar*

- ansvarar för föreningens skulder och andra förpliktelser
- kan vara part inför domstolar och myndigheter.

En förening med omfattande verksamhet kan ha sektioner med egen kassaförvaltning och sektionsansvariga som har viss beslutanderätt. En sektion är normalt inte en juridisk person utan sektionens verksamhet är endast en del av föreningens verksamhet.

Definition av Rhododendronsektionens status

Utifrån att Rhododendronsektionen förutom egen styrelse även har egen medlemsavgift, egna stadgar, eget organisationsnummer och håller eget årsmöte är sektionen att betrakta som en egen juridisk person och därmed en egen förening.

Förslag

Eftersom Rhododendronsektionens status motsvarar det som beskrivs i den praxis som Skatteverket anger för att vara en egen juridisk person, en egen förening, och även i praktiken fungerar så behöver stadgarna för Helsingborgs Trädgårdsförening revideras så att de överensstämmer med faktiska förhållanden. Det är samtidigt viktigt att tillvarata medlemmarnas intresse för att fördjupa sig i enskilda arter eller grupper av växter. Därför är det styrelsens mening att medlemmarna i föreningen utan särskild avgift ska kunna träffas runt olika specialintressen.

Stadgarna för Helsingborgs Trädgårdsförening behöver revideras i följande delar:

§3 Föreningens verksamhet

Nuvarande lydelse :

att om specialintresse föreligger, stödja eventuell sektionsbildning.

Förslag på ny lydelse :

att om specialintresse föreligger, stödja detta genom att det är möjligt för intresserade medlemmar att bilda intressegrupper.

§7 styrelse

Nuvarande lydelse:

En av varje eventuell sektionsstyrelse utsedd person skall vara adjungerad med yttrandefrihet men utan rösträtt.

Förslag

att stycket utgår

§ 12 Kassörens uppgifter

Nuvarande lydelse:

att inkassera föreningens och eventuella sektioners medlemsavgifter

att överföra eventuella sektioners avgifter på deras postgirokonton samt överlämna förteckningar över betalda medlemsavgifter.

Förslag på ny lydelse :

att inkassera föreningens medlemsavgifter.

§ 15 Årsmöte

Nuvarande dagordning:

5. Sektionernas årsmötesförhandlingar.

Förslag på ny dagordning :

Punkten på årsmötet utgår.

Praktiska effekter

För Rhododendronsektionen innebär det få reella förändringar. Förändringarna innebär följande:

- eget medlemsregister
- eget konto till vilket medlemsavgiften kan överföras
- årsmötet hålls separat från Helsingborgs Trädgårdsförenings årsmöte men kan ligga i anslutning till detsamma.
- smärre revideringar behöver göras när det gäller sektionens stadgar.

Andra praktiska frågor:

- Helsingborgs Trädgårdsförening ser gärna att Rhododendronsektionens aktiviteter även fortsättningsvis finns med i Helsingborgs Trädgårdsförenings program.
- Kassören i Helsingborgs Trädgårdsförening har erbjudit sig att på samma sätt som idag ta in medlemsavgift från sektionens medlemmar. Medlemsavgifterna kommer att föras över till sektionens eget konto.
- Sektionens årsmöte kommer att hållas separat från Helsingborgs Trädgårdsförenings årsmöte. Men mötet kan hållas i tidsmässig anslutning och i samma lokal.

För Helsingborgs Trädgårdsförening innebär det endast mindre förändringar.

Förslag till beslut

Helsingborgs Trädgårdsförening beslutar förelägga årsmötet följande förslag

Att §§ 3, 7, 12 och 15 i stadgar för Helsingborgs Trädgårdsförening revideras i enlighet med ovanstående skrivningar

Bilaga

Information om föreningar från Skatteverkets hemsida

Utmärkande för en ideell förening är att den uppfyller något av följande krav:

- Den har en ideell målsättning, och det oavsett om föreningen bedriver ekonomisk verksamhet eller inte.
- Den främjar sina medlemmars ekonomiska intressen men inte genom ekonomisk verksamhet.

Med ekonomisk verksamhet avses en affärsmässigt organiserad eller bedriven verksamhet. Med ideellt ändamål avses i princip allt som inte är ekonomisk verksamhet.

Det saknas allmän civilrättslig reglering för ideella föreningar. Inte heller finns det någon legaldefinition av begreppet ideell förening. De krav som ställs för att en ideell förening ska anses ha bildats och blivit en juridisk person grundar sig på praxis.

Bildandet kan ske formlöst

Bildandet kan ske formlöst genom att ett antal personer kommer överens om att bilda en förening. Antalet personer som krävs för att bilda en förening har inte varit föremål för prövning i domstol men som vägledning kan lagen om ekonomiska föreningar tjäna. Enligt denna lag krävs minst tre medlemmar för att bilda en förening (2 kap. 1 § EFL).

Ideella föreningar måste ha stadgar och styrelse

För att en förening ska anses som juridisk person ska den ha antagit stadgar och valt en styrelse som kan företräda föreningen mot tredje man. Stadgarna ska innehålla föreningens namn, ändamål och hur beslut i föreningens angelägenheter ska fattas ([NJA 1987 s. 394](#)).

Stadgarna har framförallt betydelse för det praktiska arbetet i föreningen och för att genom ändamålsparagrafen ge föreningen karaktär och motivera dess existens och verksamhet. En av huvudpunkterna i stadgarna bör därför vara att utförligt och preciserat ange föreningens ändamål. En annan viktig punkt är att ange utförliga regler för medlemskap och uteslutning.

För de flesta ideella föreningar är det vanligt med tre grundläggande funktioner nämligen den beslutande funktionen (föreningsmötet), den verkställande funktionen (styrelsen) och den kontrollerande funktionen (revisorerna). Stadgarna bör därför innehålla regler för dessa funktioner.

I stadgarna för en förening är det lämpligt att även följande anges:

- firma (namn)

- säte (ort där styrelsen finns)
- ändamål
- regler för hur verksamheten ska bedrivas
- regler för medlemskap och uteslutning
- uppgift om medlemsavgifter eller regler för hur de fastställs
- uppgift om verksamhetsår
- uppgift om beslutande organ (föreningsstämma och regler för detta)
- regler för kallelse till föreningsmöte
- regler för rösträtt
- uppgift om styrelsens sammansättning (antal ledamöter och suppleanter) och hur den väljs samt regler för dess arbete
- uppgift om hur revisorerna utses
- regler för att ändra stadgarna
- regler för upplösa föreningen med angivande av hur eventuella kvarvarande tillgångar ska disponeras.

Riksorganisationer, t.ex. Riksidrottsförbundet, upprättar ofta normalstadgar för de föreningar som ingår i organisationen.

Ideella föreningars rättskapacitet

Föreningen har som juridisk person rättskapacitet, vilket innebär att den

- äger föreningens tillgångar
- ansvarar för föreningens skulder och andra förpliktelser
- kan vara part inför domstolar och myndigheter.

En förening med omfattande verksamhet kan ha sektioner med egen kassaförvaltning och sektionsansvariga som har viss beslutanderätt. En sektion är normalt inte en juridisk person utan sektionens verksamhet är endast en del av föreningens verksamhet.